

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

**Оперативна програма
„НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“ 2014-2020**

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

BG05M2OP001-3.005

„Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

1. Наименование на програмата:

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (ОП НОИР)

2. Наименование на приоритетната ос: 3. Образователна среда за активно социално приобщаване

Инвестиционен приоритет 9i. Активно приобщаване, включително с оглед на насърчаване на равните възможности и активното участие, и по-добрата пригодност за заетост;

Инвестиционен приоритет 9ii. Социално-икономическо интегриране на маргинализираните общности, като например ромите.

Специфична цел към ИП9i:

1. Увеличаване на броя на образователните институции, осигурили подкрепяща среда за включващо образование.

Специфична цел към ИП9ii:

1. Повишаване броя на успешно интегрираните чрез образователната система деца от маргинализирани общности, включително роми

3. Наименование на процедурата:

BG05M2OP001-3.005 „АКТИВНО ПРИОБЩАВАНЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ“

4. Измерения по кодове:

Код по област на интервенция: 109, 110

Код по форма на финансиране: 01

Код по вид територия: 07

Код по териториални механизми за изпълнение: 07

Код по допълнителна тема на ЕСФ: 08

5. Териториален обхват:

Дейностите по настоящата процедура следва да се изпълняват на територията на Република България.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Предучилищното образование е базисно за създаване на мотивация за учене и за полагане на основите за учене през целия живот. Ранните години от живота са решаващи за по-

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

нататъшното развитие както на интелекта, така и за социалната и емоционалната интелигентност на личността. Колкото по-дълго време детето е посещавало предучилищно образование, толкова по-добри са неговите образователни резултати в училище. Изводите от PISA за държавите от ОИСР за 2015 г. показват, че резултатите на децата, които са включени в образование в ранна детска възраст в продължение на най-малко две години, са с по-добри резултати от тези на останалите ученици на 15-годишна възраст, независимо от социално-икономическия статус на ученика. Това в най-голяма степен се отнася за децата от уязвимите групи. По-дългото участие в предучилищно образование гарантира по-благоприятни условия за тяхната социализация и общуването и оттам по-добро качество на подготовката им за училище, по-високо ниво на когнитивните им и социалните им умения.

От 2012 г. насам резултатите за България на PISA доказват, че удължаването на предучилищното образование на деца в неравностойно положение с една година води до подобряване на образователните резултати, равняващо се на половин година допълнително обучение. Според проучване на Световната банка „Значение на уменията за трудовата реализация в България: отношението между познавателните и социално-емоционалните умения и реализацията на пазара на труда – януари 2016 г.“ по-ниските образователни постижения на ромите и другите етнически групи обуславят и пропуски в познавателните и социално-емоционалните им умения в сравнение с етническите българи. Значим извод в проучването е свързан с това, че при еднаква степен на образование разликите в социално-емоционалните и повечето познавателни умения на ромите и етническите българи изчезват, с изключение на пропуските, пряко свързани с владеенето на български език. Като причина се посочва, че децата от ромски произход са посещавали предучилищно образование по-кратко време в сравнение с техните връстници, които не са от ромски произход. В доклада на Европейската комисия (ЕК) „Мониторинг на образованието и обучението“ за 2017 г. се отчита, че по-пълното обхващане в предучилищно образование и грижи за децата в ранна възраст е предизвикателство за България. Препоръките в доклада на ЕК се отнасят до прилагане на по-решителни мерки, за да се достигне на практика 100% обхват на 5–6-годишните деца в предучилищно образование и това впоследствие да окаже осезаемо положително въздействие върху образователните резултати на децата.

Законът за предучилищното и училищното образование извежда на преден план принципа за превенцията на обучителните затруднения и ранното оценяване на риска от тях. В този смисъл ранното оценяване на потребностите на децата в предучилищното образование е ключово за предотвратяване на обучителни затруднения в училищното образование, а оттам и на отпадането от училище, и включва ранно оценяване на развитието и на риска от обучителни затруднения, определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език и определяне на необходимост от извършване на оценка на индивидуалните потребности на конкретно дете от екип за подкрепа за личностно развитие.

Предучилищното образование е и средство за превенция на отпадането от училище. Една от групите в риск от отпадане от училище е групата на децата, които не са включени в системата на предучилищното образование. Децата, чийто майчин език не е български, са основната част от децата, които отпадат от училище. Невладеенето на български език на входа на училищното образование е основна причина за формирането на образователни трудности и фактор за ранно отпадане.

В България са създадени нормативни условия за равен достъп до образование на всички деца и ученици, в т.ч. от уязвими групи. Независимо от това неефективното приобщаване на деца от уязвими групи е един от сериозните проблеми, пред които и България е изправена понастоящем.

Целта на операцията е да подпомогне ранното обхващане и образователното приобщаване на деца от уязвими групи в предучилищното образование, да подкрепи достъпа им до качествено образование, да укрепи социалното им приемане и сближаване за изграждането им като пълноценни граждани и за успешна професионална, социална и личностна реализация.

Операцията е фокусирана към подкрепа на деца от уязвими групи и цели решаване на проблеми като:

- ниска степен на готовност за училище на деца, за които българският език не е майчин;
- наличие на деца в системата на предучилищното образование, при които са налице трудности в обучението, възпитанието и социализацията;
- отсъствие на познавателна мотивация у децата и отсъствие на мотивация у родители за образование на техните деца;
- липса на подкрепа на педагогически специалисти за придобиване на знания, умения и компетентности за прилагане на скрининг тест за ранно оценяване на потребностите на децата и определяне на риск от обучителни затруднения;
- липса на знания, умения и компетентности на помощник-възпитателите в системата на предучилищното образование за ефективно взаимодействие с деца от уязвими групи и с техните родители;
- неефективно участие на образователни медиатори и на помощник-възпитатели в активното приобщаване на децата от уязвимите групи в системата на предучилищното образование и в образователния процес в предучилищното образование и др.

7. Индикатори¹:

Показатели, чрез които се измерва постигането на целите на процедурата:

За изпълнение:

- Детски градини, подкрепени по ОП за осигуряване на среда за активно приобщаване в системата на предучилищното образование (включително за ранна превенция на обучителни затруднения) – минимум 1500 от всички 1894;

Институциите, които могат да бъдат включени в изпълнението на индикатора са детски градини и училища с предучилищни групи.

В рамките на индикатора се включва и следния индикатор:

¹Посочват се конкретни изисквания към индикаторите по процедурата, вкл. индикатори, които следва задължително да бъдат включени в проектните предложени, в случай че има такива.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

- 3112 Детски заведения, подкрепени по ОП, за осигуряване на подкрепяща среда за ранна превенция на обучителни затруднения – минимум 130

- Деца, участващи в дейности за активно приобщаване в системата на предучилищното образование (сред тях деца от маргинализирани общности, включително роми, участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция) – 50 000.

В изпълнението на индикатора могат да бъдат включвани освен децата от 3 до 7 години и деца, които съгласно чл. 8, ал. 4 и чл. 24, ал. 2 от ЗПУО са записани и посещават детска градина.

В рамките на индикатора се включва и следният индикатор:

- 3211 Деца, ученици, младежи от маргинализирани общности (вкл. роми), участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция – минимум 20 000.

Допълнителни специфични за операцията индикатори за изпълнение:

- Брой национални кампании за мотивация на родителите от целевата група – 6;
- Брой национални кампании за преодоляване на негативни обществени нагласи и недискриминация – 6.

За резултат:

- Деца, приобщени в системата на предучилищното образование (сред тях деца от маргинализирани общности, включително роми, интегрирани в образователната система) – 40 000;

В рамките на индикатора се включва и следният индикатор:

R3211 Деца, ученици, младежи от етнически малцинства (вкл. роми), интегрирани в образователната система – 16 000.

Допълнителни специфични за операцията индикатори за резултат:

- Относителен дял на децата от уязвимите групи с напредък по български език от участието им в операцията (измерено съгласно методика в Наредба № 5/03.06.2016 г. и очакваното изменение от 2018 г.) – 85%;

- Групов нетен коефициент на записване в детските градини – повишение с 2% за периода на операцията.

Информационната система за управление и наблюдение 2020 (ИСУН 2020) не позволява въвеждане на индивидуални индикатори на ниво проект от страна на кандидата.

Кандидатът трябва да включи в проектното си предложение индикаторите за изпълнение и резултат посочени по-горе. Всеки индикатор трябва да бъде количествено определен.

Всички показатели за изпълнение и всички показатели за резултат по процедурата следва да са включени и съответно да бъдат количествено определени в т. 8 (Индикатори) на попълнения Формуляр за кандидатстване с проектно предложение. Това изискване е условие за допустимост на проектното предложение и неспазването му ще доведе до отхвърляне на проекта. Заложените целеви стойности за всеки показател следва да са реалистични.

В случай на неизпълнение на прогнозните целеви стойности на следните индикатори, свързани с постигането на целите на ОПНОИР, на кандидата ще бъдат наложени финансови корекции съгласно Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, приета с ПМС № 57 от 28 март 2017 г.

Управляващият орган ще наложи финансова корекция при условията и по реда, посочени в Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, приета с ПМС № 57 от 28.03.2017 г., в случай че към крайния срок за изпълнение на проекта конкретният бенефициент не постигне посочените по-долу стойности на индикаторите:

- Детски градини, подкрепени по ОП за осигуряване на среда за активно приобщаване в системата на предучилищното образование (включително за ранна превенция на обучителни затруднения) – минимум 1500 от всички 1894;

В рамките на индикатора се включва и следния индикатор:

- 3112 Детски заведения, подкрепени по ОП, за осигуряване на подкрепяща среда за ранна превенция на обучителни затруднения – минимум 130.

- Деца, участващи в дейности за активно приобщаване в системата на предучилищното образование (сред тях деца от маргинализирани общности, включително роми, участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция) – 50 000.

В рамките на индикатора се включва и следният индикатор:

- 3211 Деца, ученици, младежи от маргинализирани общности (вкл. роми), участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция – минимум 20 000.

Националният статистически институт (НСИ) разработи унифициран документ за метаданните в съответствие със структурата за справочни метаданни на Евростат (ESMS). Метаданните за всеки индикатор за резултат са Приложение XXIII към настоящите Насоки за кандидатстване.

Освен това кандидатът и партньорът е необходимо да представят към документите, които се подават на етап кандидатстване **Декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от Управляващия орган (УО) и от НСИ** (Приложение IV), която е задължителното условие за НСИ, съгласно Регламент 223/2009, **за предоставяне на статистически данни**, както при процедурите на кандидатстване, така и за целия период на изпълнение на програмата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата:

Общият бюджет по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е **82 500 000 лева**

Средства от ЕСФ (85%)

70 125 000 лева

Национално съ-финансиране (15%)

12 375 000 лева

Това е общият предвиден размер на безвъзмездната финансова помощ по тази процедура чрез директно предоставяне. Управляващият орган си запазва правото да не предостави изцяло посочената по-горе сума.

9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ:

По настоящата процедура няма изискване за **минимален размер** на безвъзмездната финансова помощ.

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ – 82 500 000 лева

10. Процент на съфинансиране²:

По настоящата процедура не се изисква съфинансиране от страна на кандидата и партньора.

11. Допустими кандидати:

Конкретен бенефициент по настоящата процедура по смисъла на чл. 25, ал. 1, т. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове е Министерство на образованието и науката, съгласно решение (одобрение на критерии за избор на операция) на Комитета за наблюдение от май 2018 г.

Процедурата чрез директно предоставяне на конкретен бенефициент се осъществява съгласно разпоредбите на чл. 5, ал. 1 и чл. 23-24 от ПМС № 162/05.07.2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г. и Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ).

Кандидатът по процедурата чрез директно предоставяне трябва:

- да е директно отговорен за изпълнението на дейностите по проекта, а не да действа в качеството на посредник;

и

²Посочва се процентът на безвъзмездната финансова помощ (европейско и национално съфинансиране) и на съфинансирането от страна на бенефициентите (ако е приложимо).

- да разполага с необходимия административен, финансов и оперативен капацитет, който гарантира успешното изпълнение на дейностите по проекта.

Административен капацитет – Дейностите по организация и управление на проекта ще се извършват от екип в състав, който следва да бъде съобразен със спецификата и обема на заложените дейности. Ръководителят на екипа за организация и управление на проекта следва да има поне три години опит в организацията, управлението и изпълнението на проекти и/или програми и да е участвал в поне един проект или програма със сходни параметри. Членовете на екипа за организация и управление следва да имат поне една година опит в организацията, управлението и изпълнението на проекти и да са участвали в поне един проект със сходни параметри.

Дирекция „Управление и изпълнение на проекти“ в Министерство на образованието и науката, което е конкретен бенефициент по тази процедура, ще осигурява дейностите по организация и управление на проекта, чрез цялостно управление, изпълнение, отчитане и контрол на дейностите, съгласно договора за безвъзмездна помощ. За участие в дейностите по организиране изпълнението на проекта бенефициентът може да определи други служители на министерството, извън тези в дирекция „Управление и изпълнение на проекти“, съобразно тяхната експертиза, професионален опит и компетентност.

За осъществяване на дейностите по управление на проекта конкретният бенефициент може да се подпомага от външни експерти, назначени по утвърдено допълнително щатно разписание съгласно § 16, ал. 7 от ПЗР към ЗИД на Закона за администрацията.

За доказване на административен капацитет, кандидатът следва да посочи информация в т. 9 „Екип“ от Формуляра за кандидатстване като за всяка позиция в екипа за организация и управление на проекта посочи квалификацията и отговорностите на всеки един от членовете на екипа. На етап кандидатстване конкретният бенефициент задължително представя автобиография по образец (Приложение VIII) на ръководителя на проекта, доказващ описаният в т. 9 от Формуляра за кандидатстване административен капацитет.

Екипът за организация и управление на проекта следва да спазва Указанията на УО на ОП НОИР за конкретни бенефициенти относно изискванията за сформирание на екипите за организация и управление на проекти.

Ако на етап кандидатстване конкретният бенефициент не е определил всички членове на екипа за организация и управление на проекта (няма заповед на министъра за целта) оценката за административен капацитет е съгласно описанието на позициите и доколкото те отговарят на цитираните по-горе изисквания (т.1.3 от Оценителна таблица – насоки за оценяване) и Указанията на УО на ОПНОИР за конкретни бенефициенти относно изискванията за сформирание на екипите за организация и управление на проекти.

Ако на етап кандидатстване конкретният бенефициент е определил всички членове на екипа за организация и управление (съгласно заповед на министъра) то следва да представи автобиографии на всички членове на екипа за организация и управление, придружени от документ/и относно извършения подбор на членовете на екипа. В този случай конкретният бенефициент следва да опише в т. 11. „Допълнителна информация“ от формуляра за кандидатстване проведената процедура за подбор на членовете на екипа за организация и управление, в съответствие с Указанието на УО на ОП НОИР за конкретни бенефициенти

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

относно изискванията за сформирание на екипи за организация и управление на проекти, като приложи в т.12 документи, доказващи извършения подбор.

Конкретният бенефициент с оглед на характера и всеобхватността на процедурата задължително посочва териториални екипи (съгласно Указанията на УО на ОП НОИР за конкретни бенефициенти относно изискванията за сформирание на екипите за организация и управление на проекти) в т. 9 Екип от Формуляра за кандидатстване, за които важат изискванията за Административен капацитет, описани по-горе.

Изискванията за административен капацитет важат и за партньора - ЦОИДУЕМ.

Финансов капацитет – Кандидатът следва да може да осигури необходимото финансиране за изпълнение на дейностите по проекта.

Това обстоятелство се проверява служебно от оценителната комисия към момента на кандидатстване в Закона за държавния бюджет (ЗДБ). Счита се, че е налице финансов капацитет, ако утвърдените в ЗДБ за текущата финансова година разходи по бюджета на бенефициента са по-високи от размера на исканата БФП.

Оперативен капацитет – Кандидатът следва да има поне 1 година опит в управление/изпълнение на проекти и/или опит в изпълнение на дейности, подобни на тези включени в проектното предложение. Информацията следва да обхваща не повече от 3 проекта, изпълнени през последните 5 години.

При кандидатстване, кандидатът трябва да декларира в т. 11 от Формуляра за кандидатстване, че разполага с необходимия финансов, административен и оперативен капацитет за изпълнението на проекта.

12. Допустими партньори:

Партньор по настоящата процедура е **Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ)** съгласно решение (одобрение на критерии за избор на операция) на Комитета за наблюдение от май 2018 г.

ЦОИДУЕМ е държавна институция към Министерство по образованието и науката, единствената в България, която е създадена в изпълнение на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства. ЦОИДУЕМ подпомага реализирането на правителствената политика по отношение на образователните потребности на децата и учениците от етническите малцинства.

Във връзка с дейностите на ЦОИДУЕМ по изпълнение на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020) и ежегодни операции по реализиране на приоритетите по нея и с цел недопускане на двойно финансиране ще се извършва демаркация по отношение на дейностите и целевите групи по настоящата процедура. Финансираните от държавата дейности, които изпълнява ЦОИДУЕМ са насочени предимно към деца в училищна възраст и техните родители, докато дейностите по настоящата процедура са насочени към деца на възраст между 3 и 6 години и техните родители. Недопускането на дублиране на целевите групи ще се съблюдава по време на изпълнението на проекта (чрез проверки за двойно финансиране).

13. Дейности, допустими за финансиране:

Проектното предложение по настоящата процедура и включените в него дейности следва да съответстват на принципа на ефективност и ефикасност, като предвидените дейности трябва да гарантират постигането на целите на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 и специфичните цели и резултати на Инвестиционни приоритети 9i. и 9ii от Приоритетна ос 3, при най-адекватно съотношение между очакваните разходи и ползи.

Допустимите дейности по настоящата процедура трябва:

- Да не противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/207 на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета;
- Да са насочени към изпълнението на целите на Приоритетна ос 3 „Образователна среда за активно социално приобщаване“ и на ОП НОИР 2014-2020;
- Да бъдат ясно обосновани и да имат конкретни цели;
- Да не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него;
- Да са подходящи, практични и последователни, и да съответстват на целите и очакваните резултати.

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са допустими за финансиране следните дейности, които кандидатът описва и обосновава в проектното предложение:

1. Допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи, включително:

- разработване на специализирани методики (основани на играта) за обучение по български език за деца с друг майчин език/деца, които не владеят добре български език – за всички възрастови групи (3-6 г.) и за разновъзрастови групи;

Разработените по проекта специализирани методики следва да включват: оценка на степента на владеене на български език от детето; методически насоки за учителите; игрови средства и учебни помагала (пособия, материали, софтуерни програми и др.) за обучение за детето и подходящ инструментариум за проследяване на напредъка на детето. Методиката, базирана върху прилагането на игровия подход, следва да бъде приложима за различни уязвими групи като например: деца, за които българският език не е майчин, деца, които не владеят български език/деца на мигранти или търсещи и получили международна закрила, деца със СОП и др.

По преценка на конкретния бенефициент, в рамките на дейността може да бъде разработена една обща специализирана методика, която трябва да съдържа посочените по-горе инструменти за всяка възрастова група³.

- разработване и осигуряване на учебни помагала, пособия, материали, софтуерни програми за обучение и др. по български език на деца с друг майчин език/деца, които не владеят добре български език – за всички възрастови групи (3-6-годишни) и за разновъзрастови групи.

Разработените по проекта учебни помагала, пособия, материали, софтуерни програми и др. по български език следва да са приложими към разработените специализирани методики, базирани на играта, за различни видове уязвими групи по възрастови и разновъзрастови групи.

Разработените специализирани методики и учебни помагала, пособия, материали, софтуерни програми и др. трябва да бъдат осигурени на електронен и хартиен носител, включително чрез отпечатване и размножаване за прилагането им в практиката от педагогическите специалисти и ползването от децата.

- допълнително обучение по български език в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете чрез обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие съгласно разпоредбите на Наредбата за приобщаващо образование, Наредбата за предучилищното образование и Наредбата за усвояването на българския книжовен език.

Обучението за децата с установени потребности от допълнително обучение по български език може да започне по вече изработени отделни методики за усвояване на български езика, като се изготвя план за обучението в рамките на учебната година в съответствие с разпоредбите на Наредбата за усвояването на българския книжовен език. След като предвидена в Дейност 1 специализирана методика е разработена, същата следва да се прилага при провеждането на допълнително обучение по български език в детските градини и училищата с предучилищни групи за оставащия период от изпълнението на проекта и след неговото приключване. Обучението по български език следва да бъде провеждано в малки групи с не повече от 8 деца и да е съобразено с индивидуалните образователни потребности на всяко дете. Разходите за допълнително обучение по български език са съгласно стандартна таблица на разходите за единица продукт (Приложение XV) от настоящите Условия за кандидатстване.

2. Провеждане на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца от уязвими групи, вкл. обезпечаване на средствата за такси на детски градини с повишена концентрация на деца от уязвими групи, осигуряване на допълнителен педагогически и непедагогически персонал, осигуряване на учебни материали, пособия, помагала и др.

Дейността е насочена към превенция на обучителните затруднения на децата от уязвимите групи чрез ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата; допълнителни занимания за подкрепа на личностното развитие в съответствие с резултатите от извършената оценка на риска от обучителни затруднения; развитие на социални умения

³ В изпълнението на дейност 1 могат да бъдат включвани освен децата от 3 до 6 години и деца на 7-годишна възраст, които са записани в предучилищни групи на детска градина/училище, както и такива, които съгласно чл. 8, ал. 4 и чл. 24, ал. 2 от ЗПУО са записани и посещават детска градина.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

или социално и емоционално развитие; прилагане на програми, свързани със здравното образование, за овладяване на знания и придобиване на навици за здравословно и пълноценно хранене, за спортни занимания; включване на родителите в образователните занимания и др.

Изпълнението на дейността е свързано с подбор и назначаване на педагогически специалисти – учители, психолози, педагогически съветници, ресурсни учители, логопеди и др., и на непедagogически персонал – образователни медиатори, социални работници, помощник - възпитатели и др. в детските градини и в предучилищните групи в училищата, като назначаването е съгласно Кодекса на труда.

*⁴Когато в дадено населено място/регион в една детска градина и/или в предучилищна група на дадено училище нуждата от допълнителен персонал не покрива пълния норматив за един работен ден/работна седмица е допустимо назначаването на едно лице почасово в различни детски градини и/или в предучилищни групи в различни училища на населеното място/региона съгласно ограниченията на Кодекса на труда.

Таксите за детски градини като средство за осъществяване на социална подкрепа на деца от уязвими групи са допустим разход по тази дейност.

ВАЖНО: В проектното предложение задължително е представен механизъм с набор от критерии за определяне концентрацията на деца от уязвими групи чрез диференциран подход. Механизмът с критерии за определяне на концентрацията на децата от уязвими групи използва критериите от Наредбата за целта, като допълва и с други конкретни за процедурата критерии според децата и вида на уязвимите групи. Например механизъмът може да включва географски, демографски, етнически, социални, икономически и финансови, здравословни, битови и други приложими за целта критерии. Това изискване е и критерий за оценка на проектното предложение. По тази дейност е допустимо закупуването и доставката на учебни материали, пособия, помагала и др. подходящи за целевата група, които са различни от тези, разработени и отпечатани по дейност 1.

3. Осъществяване на обучения, вкл. осигуряване на обучителни материали, пособия и др:

3.1. на учители:

- за придобиване на знания, умения и компетентности за прилагане на специализирани методики (основани на играта) за обучение по български език;

Обученията са краткосрочни, обхващат теми по разработените в дейност 1 специализирани методики, организират се и се провеждат съгласно Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и за тях се прилага стандартна таблица за разходите на единица продукт (Приложение XV). Обученията за прилагане на специализирани методики (основани на играта) за обучение по български език могат да включват и придобиване на знания, умения и компетентности за работа в

⁴ В тези случаи са допустими пътни разходи за персонала, съгласно Наредбата за командировките в страната, когато е приложимо за дейността.

разновъзрастови групи и за допълнителна работа за социално и емоционално развитие на децата, в зависимост от разработените методики по дейност 1.

- за придобиване на знания, умения и компетентности за прилагане на скрининг тест за ранно оценяване на потребностите на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца, определяне на риск от обучителни затруднения и тяхната превенция;

Обученията са краткосрочни, организират се и се провеждат съгласно Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и за тях се прилага стандартна таблица на разходите за единица продукт (Приложение XV).

3.2. на други педагогически специалисти (психолози, логопеди и др.), непедagogически персонал (помощник-възпитатели, образователни медиатори, социални работници и др.), и други заинтересовани страни (родители, ромски лидери или представители на ромската общност и др.) за придобиване на знания, умения и компетентности за прилагане на форми и методи на работа за успешно сътрудничество между семейството и детската градина.

Обученията са краткосрочни и за тях се прилага стандартна таблица на разходите за единица продукт (Приложение XV).

Всички обучения на педагогически специалисти, непедagogически персонал и други заинтересовани страни в рамките на тази дейност за целите на проекта следва да бъдат оповестени публично от конкретния бенефициент и да бъдат отворени за желаещите да участват в тях. При подбора на посочените по-горе целеви групи за включването им в обученията конкретният бенефициент следва да въведе изрично изискване педагогическите специалисти (учители, директори, психолози, логопеди и др. съгласно Закона за предучилищното и училищно образование, Глава 11, Раздел I, чл. 211) да работят в системата на образованието. За други представители на целевите групи извън педагогическите специалисти (помощник-възпитатели, медиатори, социални работници и др.) изискването за участие в обученията е да бъдат ангажирани в системата на предучилищното образование – детските градини и предучилищните групи в училищата, най-малко в рамките на изпълнение на проекта.

Обученията завършват със сертификат за всеки участник в обученията или с удостоверение за присъдени кредити съгласно разпоредбите на Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти (когато е приложимо).

4. Реализиране на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа за родители на деца от уязвими групи и за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното образование, в т.ч. чрез дейността на образователни медиатори, на социални работници, ромски лидери или представители на ромската общност, вкл. чрез осигуряване на материали, пособия, помагала и др.

Акцент на дейността е осигуряването на психологическа и социална подкрепа на родителите на деца от уязвимите групи за преодоляване и приемане на различието, формиране на умения у родителите за здравословен начин на живот в семействата им и активното им социално

приобщаване. Съществена роля в процеса на приобщаващо образование имат образователните медиатори, социалните работници, психолозите, логопедите, ресурсните учители, както и местните лидери от ромския етнос. Ролята на ромските лидери и медиатори е да осигурят достъп до маргинализираната общност на ромите, с което да се гарантира повишаване обхвата на ромските деца и посещаемостта им в детските градини.

Дейността може да включва:

- разработване на методики, програми и ръководства/наръчници за работа с родители на деца от уязвими групи за: неправителствени организации, работещи в сферата на недискриминацията и социалното изключване; за образователни медиатори, социални работници, помощник-възпитатели и др. за работа с родители; за самите родители, за ромски лидери и др. представители на ромската общност; разработване на методика и програма за обучение на непедagogическия персонал за работа при деца със СОП в подкрепа на техните родители, подбор на непедagogически специалисти за работа при деца със СОП при назначаването им в детски градини с деца със СОП;
- провеждане на национални кампании като мотивационни семинари, лектории, хепънинги и др. за местни лидери от ромския етнос и за родители на деца от уязвими групи с цел участие на семейството в живота на детето в детската градина като реална предпоставка за изграждане на поведенчески модели на етническа толерантност и способност за социална интелигентност в дейността на детските градини; повишаване на капацитета на родителската общност за осигуряване на родителската ангажираност и др.;
- подпомагане извършването на подбор на образователни медиатори, социални работници и др. при назначаването им в детските градини;
- проследяване ролята и ефективността на дейностите извършвани от назначените образователни медиатори и др. непедagogически специалисти върху дейността на детската градина.

5. Провеждане на дейности за изграждане на положителни обществени нагласи към предучилищното образование и за недопускане на дискриминация.

В рамките на дейността следва да бъдат приложени различни методи и форми за сътрудничество и работа с родителите и децата от уязвими групи, като например провеждане на национални кампании и мероприятия за мотивация на родители и недопускане на дискриминация, включване на родители в заниманията и обучението на децата в мултикултурна среда, създаване на приобщаваща среда на различните деца, включване на други заинтересовани страни като неправителствени организации, работещи в сферата на недискриминацията и социалното изключване., ромски лидери и медиатори, представители на ромската общност и др. подобни, посредством които да се изградят положителни обществени нагласи и ефективна приобщаваща среда за децата от уязвимите групи. С оглед постигане на системен ефект от изпълнението на дейността, националните кампании следва да бъдат организирани и проведени по начин, който да гарантира пълното обхващане на целевите групи на територията на цялата страна с участието на всички представители на обществото за постигане целите на приобщаващото образование (например във всеки един от районите за планиране или друго подходящо разпределение).

Примерни, но неизчерпателно изброени дейности са: изработване на образователни филми и видеоклипове с участници от уязвимите групи и популяризирането на успехи на деца и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

родители от уязвими групи чрез национални, регионални медии; разяснителни кампании сред родители и деца от уязвими групи и теоретично-интерактивни занимания с участие на успели личности от уязвимите общности като пример за успешна личностна реализация; кампании чрез теоретично-лекционни курсове по темите на дискриминацията, социалното включване, човешките права, правата на децата, достъп до образование и др. подобни на регионален принцип, с цел обхвата на всички общини в България.

В процеса на изпълнение на проекта УО на ОП НОИР ще следи за демаркация с други проекти и програми с цел недопускане на двойно финансиране.

Освен описаните по-горе допустими преки дейности, проектното предложение задължително трябва да включва и **непреки дейности**:

- Дейности за организация и управление

и

- Дейности за информация и комуникация.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, следва да се има предвид, че **непреките дейности не представляват отделни дейности**. Те следва да бъдат декларирани от конкретния бенефициент в т. 11, „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване.

Дейностите за информация и комуникация трябва да отговарят на условията и изискванията, описани в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020, публикуван на интернет страницата на ОП НОИР: <http://opnoir.bg/?go=page&pagelid=67>.

Във Формуляра за кандидатстване, т. 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ в поле „Начин на изпълнение“ следва подробно да се опишат предвидените общи стойности по пера (разбивка по видове разходи като описание и сума). В това поле следва да се опишат методите и средствата за изпълнението на дейността, вкл. каква част се изпълнява от партньора, както и да се обосноват разходите, които са заложили в полето „Стойност“ за съответната дейност. Детайлна разбивка на разходите по проекта следва да бъде приложена към проектното предложение, съгласно образец (Приложение VII към Условията за кандидатстване).

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, следва да се има предвид, че **провеждането на съответните процедури за определянето на изпълнител по реда на Глава четвърта (Специални правила за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ) от ЗУСЕСИФ не представляват отделни дейности**. В тази връзка възлагането на изпълнител, следва да се посочи в т. 7 „План за изпълнение/дейности по проекта“, поле „Начин на изпълнение“ на съответната дейност, за която се отнася, единствено като метод/средство за нейното изпълнение. В допълнение, горепосочените процедури за избор на изпълнител следва да бъдат описани в т. 10. План за външно възлагане на Формуляра за кандидатстване.

Във Формуляра за кандидатстване, т. 3 „Данни за партньори“, поле „Финансово участие“, следва да се запише каква част от бюджета на проекта ще бъде разходвана от партньора.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

При изпълнение на дейностите по проекта следва да се спазва принципа за екологична устойчивост, съгласно Указанията за прилагане на принципа на екологична устойчивост в контекста на ОП НОИР, които са налични на следния интернет адрес: <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=67>. При неспазване на принципа за екологична устойчивост, съгласно чл. 70, ал. 1 на ЗУСЕСИФ, финансова подкрепа със средства от ЕСИФ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция.

Изборът на изпълнители за отделните стопански дейности следва да бъде извършван по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

При избора на изпълнител/и на дейностите по проекта, в случай че е приложимо, конкретният бенефициент, следва да предвиди при възлагането на обществени поръчки прилагането на мерки за опазване на околната среда съгласно приложимите разпоредби на ЗОП и актовете по прилагането му и в съответствие с чл. 47, ал. 1 и чл. 63, ал. 1, т. 6 от ЗОП. Посочените дейности следва да са в съответствие с хоризонталните политики на Европейския съюз, посочени в т. 17 от Условията за кандидатстване. Съответствието с посочените хоризонтални политики ще бъде проследявано на етап изпълнение на проекта.

В съответствие с чл. 4, ал. 4 от ЗУСЕСИФ, чл. 65, параграф 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ, L 347/320 от 20 декември 2013 г.) кандидатът няма право да подава проектно предложение по процедурата за дейности, които са физически приключени или изцяло изпълнени или такива, финансирани по друг проект, процедура, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.

В процеса на изпълнение на проекта, УО ще следи за демаркация с други програми и проекти с цел недопускане на двойно финансиране. В тази връзка, проектът подаден по настоящата процедура, може да има единствено допълващ ефект, но не и да дублира и припокрива изпълнението на национални програми, както и проекти, финансирани по Норвежкия финансов механизъм, по Българо-швейцарската програма, РОМАКТ за България и др. Във връзка с планирана от УО на ОП НОИР процедура „Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“, кандидатът следва да има предвид, че демаркацията ще се осъществява на ниво детска градина и в този смисъл детски градини, включени в процедури „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ и „Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“ следва да разграничават участието си по дейности и целеви групи.

Управляващият орган има правото в процеса на оценка да отстрани недопустими дейности, както и дейности, които са свързани с недопустими разходи.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи”, детайлно описани по-долу.

Бюджетът (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи и трябва точно да отговаря на стойността, посочена в проекта. Стойността на допустимите разходи трябва да се основава на европейското и българското законодателство, да се базира на нормативно определени размери или на реални пазарни цени и да е в съответствие с предвижданите за финансиране дейности.

По време на оценката на проектното предложение е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Тези обстоятелства могат да наложат и изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на оценителната комисия до кандидата, както и корекции в бюджета на проектното предложение. Корекциите в бюджета **не могат да водят** до увеличаване на сумата на исканата безвъзмездна помощ по настоящата процедура. Управляващият орган може да извърши корекции в т. 5 „Бюджет на проекта“ от Формуляра за кандидатстване във връзка с установени в процеса на оценката недопустими и/или необосновани разходи и дейности.

14.1. Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят едновременно на следните условия:

1) Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

С оглед определяне на реалистичността на предвидените разходи за придобиване на активи/планирани услуги, конкретният бенефициент следва да приложи към Формуляра за кандидатстване минимум три оферти и/или извлечения от каталог на доставчици на услуги и/или проучвания в интернет за планираните по проекта доставки/услуги. Горепосочените документи са индикативни и служат за оценка на реалистичността на заложените в бюджета на проектното предложение (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) разходи за съответните активи/услуги. Това изискване, когато е приложимо, е критерий за оценка на административното съответствие на проектното предложение (Приложение XIV) .

Разход, който не е обоснован в т. 7 от Формуляра за кандидатстване, ще бъде премахнат от бюджета на проекта (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) служебно от оценителната комисия.

Разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта са недопустими, освен в случаите на данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Правилата за третиране на Данък върху добавената стойност са разписани в Указания на министъра на финансите ДНФ-3/23.12.2016 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз и от Европейския фонд за морско дело и рибарство, за финансовата рамка 2014-2020 г. (Приложение XIII).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Съгласно чл. 33 от Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018:

1. принципът на икономичност изисква ресурсите за осъществяване на дейностите да бъдат осигурени своевременно, в подходящо количество и качество и на най-добра цена;

2. принципът на ефикасност е свързан с най-доброто съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигането на целите;

3. принципът на ефективност е свързан със степента, в която се постигат поставените цели посредством предприетите дейности.

2) Да бъдат извършени след датата на подписване на административния договор за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ и до изтичане на срока за изпълнение на проекта и да са за дейности, чието изпълнение не е стартирало преди подписване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;

3) Да са в съответствие с категориите разходи, включени в административния договор за предоставяне на безвъзмездна помощ, както и в съответствие с одобреното проектно предложение и изискванията на настоящите Условия за кандидатстване (чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ);

4) За направените разходите да е налична адекватна одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 г. на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013, включително да са спазени разпоредбите за наличност на документите по чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

5) Да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинния/окончателния отчет по проекта от страна на бенефициента. Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими. В случаите по чл. 55, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗУСЕСИФ (прилагане на формите на стандартна таблица на единичните разходи или еднократни суми) разходите са допустими, ако действията, представляващи основание за възстановяването им, са извършени в срока за допустимост;

6) Да се отнасят за реално доставени продукти, извършени услуги (чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ);

7) Да са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство (чл. 57, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕСИФ).

8) Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система (чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗУСЕСИФ);

9) Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи (освен в случаите на опростено отчитане на разходи чрез формите по чл. 55, ал. 1, т. 2-4 от ЗУСЕСИФ);

10) Да са извършени от допустими по настоящата процедура бенефициент или от неговия партньор (чл. 57, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ);

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

- 11) Да са за услуги и/или доставки, за които изборът на изпълнител е извършен в съответствие с действащото национално и европейско законодателство за възлагане на обществени поръчки.
- 12) Да са съобразени с приложимите правила в областта на държавните помощи (чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕСИФ).
- 13) Да не са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети.

14.2. Допустими разходи

Допустимите разходи следва да са извършени законосъобразно и не трябва да противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, ЗУСЕСИФ, ПМС № 189/2016 за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014-2020 г. (ДВ брой 61 от 05.08.2016 г.), както и всички други закони и подзаконни нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и настоящите Условия за кандидатстване.

Видове допустими разходи:

Преки допустими разходи:

I. Разходи за персонал

1. Разходи за възнаграждения на лицата, пряко ангажирани с дейностите по проекта, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя

1.1. Разходи за възнаграждения на допълнителен педагогически персонал, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя

1.2. Разходи за възнаграждения на допълнителен непедагогически персонал, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя

Разходите по бюджетен ред 1.1. и 1.2. са допустими за трудови възнаграждения единствено на допълнително наетите лица, ангажирани пряко с изпълнението на финансираните преки дейности, включително всички дължими осигурителни вноски, начислени за сметка на осигурителя върху договореното възнаграждение, съгласно националното законодателство и при спазване ограниченията на Кодекса на труда.

2. Разходи за командировки на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал, включени в изпълнението на дейностите

2.1. Пътни разходи

Разходите по бюджетен ред 2.1. са допустими за педагогическия и непедagogическия персонал в детските градини и в подготвителните групи в училищата, в случай че са пряко свързани с финансираните дейности и доказано необходими за постигане на поставените цели, подробно описани и обосновани в дейностите по проектното предложение. Пътните разходи следва да са съобразени с раздел III. Пътни пари от Наредбата за командировките в страната при избор на най-икономичен маршрут и превозно средство.

II. Разходи за провеждане и участие в мероприятия⁵

3. Разходи за допълнително обучение на деца от уязвимите групи

3.1. Разходи за провеждане на допълнително обучение по български език

Разходите по бюджетен ред 3.1. се определят на база стандартна таблица на разходите за единица продукт, съгласно чл. 67, параграф 1 буква б) от Регламент 1303/2013 г. Прилага се единичен разход за допълнително обучение по български език на дете от уязвимите групи с продължителност от 10 педагогически ситуации (или допълнителни модули), в размер на **72,00 лв. (Приложение XV)**.

Разходите за провеждане на допълнително обучение по български език за 10 педагогически ситуации се извършват в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013. За краен продукт се определят 10 педагогически ситуации допълнително обучение, документирани в плана за подкрепа на детето. В съответствие с Приложение XIV на ДР (ЕС) 2015/2195 посочения по-горе единичен разход включва „всички допустими разходи, пряко свързани с предоставяне на основни стоки и услуги в сферата на образованието“, вкл. и осигуровките за сметка на работодателя. **Бенефициентът определя самостоятелно вида и структурата на необходимите разходи за провеждане на допълнителните обучения по български език в зависимост от спецификите на прилаганата учебна програма и организацията на работа в детската градина/училището. Средствата, възстановени на бенефициента въз основа на изчисления единичен разход, не могат да се използват за разходи, свързани с администрирането на проекта (например, възнаграждения на директора или счетоводителя на детската градина/училището).**

Допълнителните обучения на деца от уязвими групи трябва да са съобразени с индивидуалните им потребности от допълнителна подкрепа, да са документирани в плана за подкрепа на детето и да е постигнат и отчетен конкретен резултат. За отчитането на конкретния резултат бенефициентът следва да представи удостоверение/ карта на детето по образец на УО.

4. Разходи за обучения

4.1. Разходи за обучения на учители за придобиване на знания, умения и компетентности за прилагане на специализирани методики (основани на играта) за обучение по български език

⁵ За целите на настоящата операция по „Разходи за провеждане и участие в мероприятия“ се разбира разходи за провеждане на допълнителни обучения на деца от уязвимите групи и разходи за обучения на учители, други педагогически специалисти, непедagogически персонал и други заинтересовани страни.

4.2. Разходи за обученията на учители за придобиване на знания, умения и компетентности за прилагане на скрининг тест за ранно оценяване на потребностите на децата

Разходите за обученията по бюджетен ред 4.1. и 4.2. се определят на база стандартна таблица на разходите за единица продукт, съгласно чл. 67, параграф 1 буква б) от Регламент 1303/2013 г. Прилага се единичен разход за един обучаем както следва:

1. единичен разход за 1 обучаем в обученията, които завършват с присъждане на 1 квалификационен кредит – 37 лв.;
2. единичен разход за 1 обучаем в обученията, които завършват с присъждане на 2 квалификационни кредита: при обучение без нощувки на обучаемите – 70 лв. на обучаем ; при обучение с нощувки на обучаемите – 260 лв. на обучаем;
3. единичен разход за 1 обучаем в обученията, които завършват с присъждане на 3 квалификационни кредита: при обучение без нощувки – 100 лв. на обучаем; при обучение с нощувки на обучаемите – 360 лв. на обучаем.

В стойността на единичния разход за един обучаем са включени всички необходими разходи за провеждане на обучението. Бенефициентът сам определя структурата на необходимите разходи в съответствие с особеностите на конкретното обучение. Стойността на единичните разходи е съгласно Стандартна таблица на разходите за единица продукт по процедура „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите (Приложение XV).

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО посочените суми за всеки обучаем, който успешно е завършил обучението, за което са му присъдени съответните квалификационни кредити. Разходите за обученията на педагогическите специалисти/учители, за които са присъдени квалификационни кредити, се възстановяват при наличие на издадено удостоверение в съответствие с чл. 48, ал. 1, т. 1 от Наредба № 12/2016 г.

4.3. Разходи за обученията на други педагогически специалисти, непедагогически персонал и други заинтересовани страни

Разходите по бюджетен ред 4.3. се определят на база стандартна таблица на разходите за единица продукт, съгласно чл. 67, параграф 1 буква б) от Регламент 1303/2013 г. и са за обученията на педагогически и непедагогически персонал, родители, ромски лидери или представители на ромската общност и др. заинтересовани страни за придобиване на знания, умения и компетентности за прилагане на форми и методи на работа за успешно сътрудничество между семейството и детската градина. Прилага се единичен разход за един обучаем за участие в обученията, за които не се присъждат квалификационни кредити както следва:

1. единичен разход за 1 обучаем за участие в еднодневни обученията, за които не се присъждат квалификационни кредити – 29 лв.;
2. единичен разход за 1 обучаем за участие в двудневни обученията, за които не се присъждат квалификационни кредити: при обучение без нощувка на обучаемите – 54 лв. на обучаем ; при обучение с нощувка на обучаемите – 242 лв. на обучаем;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

3. единичен разход за 1 обучаем за участие в тридневни обучения, за които не се присъждат квалификационни кредити: при обучение без нощувка на обучаемите – 77 лв. на обучаем ; при обучение с нощувка на обучаемите – 336 лв. на обучаем.

В стойността на единичния разход за един обучаем са включени всички необходими разходи за провеждане на обучението. Бенефициентът сам определя структурата на необходимите разходи в съответствие с особеностите на конкретното обучение. Стойността на единичните разходи е съгласно Стандартна таблица на разходите за единица продукт по процедура „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите (Приложение XV).

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО посочените суми за всеки обучаем, който е участвал в обучението. Разходите за обученията на педагогически специалисти, непедagogически персонал и други заинтересовани страни, за които не се присъждат квалификационни кредити, се възстановяват при наличие на издаден сертификат за участие в обучение.

III. Разходи за материали

5. Разходи за материали и консумативи

5.1. Разходи за закупуване на канцеларски материали и офис консумативи

5.2. Разходи за закупуване на учебна литература, учебни пособия и помагала

Разходите по бюджетен ред 5.1. и 5.2. следва да са пряко свързани с финансираните преки дейности и необходими за постигане на поставените цели, както и добре обосновани в дейностите по проектното предложение.

Разходите по бюджетен ред 5.2. са допустими само в случай че се закупуват учебна литература, учебни пособия и помагала, които са различни от разработените и отпечатани по дейност 1 във връзка с разработените специфични методики и не са пряко свързани и необходими за изпълнението на дейност 1 и дейност 3.

IV. Разходи за услуги

6. Разходи за разработване и отпечатване на методики, учебни помагала, учебни пособия, ръководства, наръчници и др.

7. Разходи за провеждане на кампании и други мероприятия за изграждане на положителни обществени нагласи към предучилищното образование и за недопускане на дискриминация

Разходите по Раздел III. Разходи за материали и Раздел IV. Разходи за услуги се планират като се прилагат разпоредбите на Закона за обществените поръчки. Разходите за материали и външни услуги следва да бъдат подробно описани в детайлната разбивка на разходите (Приложение VII). За всички планирани разходи конкретният бенефициент следва да приложи оферти и/или извлечения от каталози на доставчик и/или проучвания в интернет за съответните услуги, които да удостоверяват съответствието на планираните разходи с пазарните цени за съответния вид услуга.

V. Разходи за такси

8. Разходи за такси за детски градини

Разходите по бюджетен ред 8. Разходи за такси за детски градини следва да бъдат планирани в съответствие с представения в проектното предложение механизъм за определяне концентрацията на децата от уязвими групи в детските градини с географски, демографски, етнически, социални, икономически и финансови, здравословни, битови и други приложими за целта критерии.

Непреки разходи

„Непреки разходи“ са разходите, които са свързани с изпълнението на дейности, предвидени в проекта, които не допринасят пряко за постигането на неговите цели и резултати, но са необходими за неговото цялостно администриране, управление, оценка и добро финансово изпълнение.

„Разходи за организация и управление“ са непреки разходи, свързани с възнагражденията на персонала по администриране на проекта – ръководител на проект, технически сътрудник, счетоводител и друг експертен или технически персонал, както и административните разходи, свързани с управлението на проекта, посочени за допустими в документите по чл. 26, ал. 1 ЗУСЕСИФ, включително и разходите за информация и комуникация.

Непреките разходи се предоставят под формата на единна ставка, определена чрез прилагане на процент към преките допустими разходи, съгласно чл. 67, параграф 1, буква „г“ от Регламент 1303/2013 г. Определеният процент на размера на единната ставка за непреките разходи по настоящата операция е в съответствие с утвърдената от Ръководителя на УО на ОП НОИР Методология за определяне на единна ставка за финансиране на дейностите за организация и управление при процедури за конкурентен подбор и директно предоставяне по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР (Приложение XVI). Съгласно утвърдената Методология е предвидено за проекти с допустим размер на безвъзмездната финансова помощ над 7 млн. лв. с конкретен бенефициент МОН, **в техническото и финансово изпълнение на които участват Регионални управления на образование, училища и/или детски градини** (в съответствие с параграф 6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕСИФ) разходите за организация и управление, включително разходите за информация и комуникация, да са допустими в размер на **15 % от преките допустими разходи по проекта.**

С оглед спецификата на определените в настоящите Условия за кандидатстване допустими дейности, както и постигане на по-голяма ефективност при изпълнението на операцията, в техническото и финансовото изпълнение на проекта, включително в организацията и управлението на проекта следва да бъдат включени екипи от Регионалните управления на образованието, училищата с подготвителни групи и детските градини, които да изпълняват координиращи функции на регионално/местно ниво по отношение на подготовката, организирането и провеждането на избор на изпълнители, координиращи функции свързани с организирането на обучения на учители и други педагогически специалисти, непедagogически персонал, представители на заинтересованите страни, както и други координиращи, организационни и отчетни функции, включително да извършват разходи по проекта.

Разходите, свързани с участието в техническото и/или финансовото изпълнение на дейности от детските градини, които не прилагат системата на делегиран бюджет, се извършват от съответния първостепенен разпоредител с бюджет или от съответния второстепенен разпоредител с бюджет - в общини с районно деление, когато кметът на район е второстепенен разпоредител с бюджет, съгласно решението на кмета на общината/общинския съвет.

В проектното предложение Кандидатът не посочва конкретна сума за непреките разходи. Оценителната комисия служебно ще добави към бюджета на проекта непреки разходи в размер на 15 % от одобрените преки разходи.

ВАЖНО: В бюджета не се допуска наличието на разходи, които не са обосновани и обвързани с конкретна дейност от проектното предложение. Всички разходи, обхванати в бюджета на проекта, следва да кореспондират с описанието на дейностите във Формуляра за кандидатстване. Дейностите следва да набелязват цели, които са конкретни, измерими, постижими, актуални и планирани със срокове. Планираните в бюджета стойности следва да кореспондират с описанието на дейностите по проекта и етапите за тяхното изпълнение, като ресурсите за осъществяване на дейностите, следва да бъдат планирани в подходящо количество и качество и при най-добра цена и описани подробно в описанието на съответната дейност. При планирането на разходите в бюджета следва да се спазва оптималното съотношение между използваните ресурси за осъществяването на набелязаните конкретни цели и постигането на планираните резултати.

Бюджетът се представя в лева и с включен ДДС, когато се отнася до невъзстановим данък добавена стойност съгласно националното законодателство. Стойностите се закръгляват до втория знак след десетичната запетая.

Бюджетът на проекта следва да бъде разходван като се спазват правилата на Закона за обществените поръчки, и актовете по неговото прилагане, както и ЗУСЕСИФ и свързаната с него поднормативна уредба, настоящите Условия за кандидатстване.

Кандидатът/партньорът следва да съобрази, че съгласно посоченото национално законодателство, редът за провеждане на процедурите за определяне на изпълнител/и се определя въз основа на стойността и предмета на услугата или доставката, независимо в кой раздел или перо на бюджета са предвидени съответните разходи. Не се допуска разделяне на предмета на услугата или доставката с цел заобикаляне прилагането на нормативните актове.

Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в т. 5 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване.

14.3. Недопустими разходи:

Независимо от гореизброените условия за допустимост на разходите, за недопустими ще се считат всички разходи, които са в противоречие с правилата за Структурните фондове на ЕС (Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски

фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/207 на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) №1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) №1303/2013, (ЕС) №1304/2013, (ЕС) №1309/2013, (ЕС) №1316/2013, (ЕС) №223/2014 и (ЕС) №223/2014 и на Решение №541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012), Постановление № 189 на МС от 28.07.2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г., Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него (съгласно чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕСИФ).

В допълнение към общите недопустими разходи съгласно приложимото законодателство, по настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна помощ за недопустими се считат и следните видове разходи:

- разходи за дълготрайни материални активи;
- разходи за комисионни, както и лихви по дългове;
- непредвидени разходи;
- разходи за закупуване на земя и сгради;
- разходи за транспортни услуги, подлежащи на компенсиране съгласно Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите, приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн., ДВ, бр. 51 от 7.07.2015 г.;
- разходи за консултантски услуги за разработване на проектното предложение;
- принос в натура;
- загуби от обмяна на валута;
- разходи за възстановим ДДС;
- разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
- глоби, имуществени санкции и разходи по правни спорове;
- разходи за дейности, чието изпълнение е стартирало преди подписване на договора/издаване на заповедта за безвъзмездна финансова помощ;

• всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима. Управляващият орган може да нанесе корекции както във Формуляра за кандидатстване, така и в бюджета на проекта (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности и разходи.

15. Допустими целеви групи (крайни бенефициенти):

- деца от уязвими групи;
- родители;
- учители и други педагогически и непедagogически специалисти.

За целите на настоящата операция под уязвими групи следва да се разбират такива, които са в риск от социално изключване и маргинализиране поради ограничен достъп до качествено образование и здравни услуги, до социални права, до възможностите на обществото и икономиката, с професионална квалификация и умения, възпрепятстващи участието на пазара на труда и с трудности в социализацията, като роми, мигранти, търсещи или получили международна закрила, деца, за които българският език не е майчин, деца със специални образователни потребности, деца с трудности в обучението, възпитанието и социализацията, деца от социално-слаби семейства, деца в неравностойно положение, деца в риск и др.

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):

Общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система и контролирано от държавата, може да се счита за нестопанска дейност съгласно съдебната практика на Европейския съд (Решение на Съда от 12 септември 2000 г. по съединени дела Pavlov и др., C-180/98 — C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, точка 74. Решение на Съда от 10 януари 2006 г. по дело Cassa di Risparmio di Firenze SpA и др., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, точка 107.) и Съобщение на Европейската комисия от 2016 г.- Известие на комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от ДФЕС: „Създавайки и поддържайки такава система на публично образование, която се финансира поначало от държавния бюджет, а не от учениците или от техните родители, [...] не цели да се ангажира с платени дейности, а изпълнява своята мисия по отношение на населението в социалната, културната и образователната сфера“⁶.

Неикономическото естество на общественото образование по принцип не се засяга и от факта, че учениците или техните родители понякога трябва да заплатят такси за обучение или записване, които подпомагат оперативните разходи на системата. Тези финансови вноски покриват само малка част от реалните разходи за услугата и затова не могат да бъдат смятани за възнаграждение за предоставената услуга. Следователно те не променят неикономическия характер на общообразователната услуга, която се финансира предимно с публични средства. Тези принципи се прилагат спрямо обществени образователни услуги,

⁶ Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

като професионалното обучение, частните и обществените начални училища и детски градини, допълнителните преподавателски дейности във висшите училища, както и предоставянето на образование във висшите училища.

Конкретният бенефициент Министерството на образованието и науката е държавен орган, провеждащ политика в сферата на общественото образование. Партньорът Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства създаден с Постановление № 4 на Министерския съвет от 11 януари 2005 г. е държавна институция към Министерство на образованието и науката в изпълнение на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства. ЦОИДУЕМ подпомага реализирането на държавната политика по отношение на образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.

Крайни ползватели по настоящата процедура са деца, нуждаещи се от допълнителни грижи, за да са пълноценни участници в образователния процес.

Изборът на изпълнители ще бъде извършван по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в съответствие със Закона за обществените поръчки.

Предвид гореизложеното настоящата операция не попада в обхвата на приложимите разпоредби за държавни помощи.

Финансирането по настоящата процедура е единствено за дейности с неикономически характер, което на етап изпълнение на проекта се проверява чрез счетоводни документи и информация от счетоводната система на МОН (ДГ, училища с подготвителни групи, РУО) и ЦОИДУЕМ. При констатиране на финансиране на икономически дейности, за които не са спазени разпоредбите на ЗОП и ЗУСЕИФ и приложимата към тях поднормативната уредба по настоящата процедура то тези средства се възстановяват заедно с дължимата лихва съгласно Закона за държавните помощи.

17. Хоризонтални политики:

Изпълнението на дейностите по настоящата процедура следва да бъде съобразено със следните хоризонтални принципи съгласно раздел 11 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 г. и чл. 7, чл. 8 и т. 5 от Приложение I от Регламент 1303/2013 г.:

1. Устойчиво развитие;
2. Равни възможности и недопускане на дискриминация;
3. Равенство между половете.

Кандидатът следва да аргументира в проектното предложение в т. 11 (Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение) как предложените дейности съответстват и допринасят за реализиране на хоризонталните политики.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява на етап изпълнение на проектното предложение.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):

Максималната продължителност на проекта е 30 месеца, но не по-късно от 31.12.2022 г.

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектното предложение:

Проектното предложение се оценява съгласно съответните разпоредби на Раздел III „Директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ от Глава трета „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕСИФ, включително чл. 44, ал. 5 от ЗУСЕСИФ.

Оценката по настоящата процедура се извършва от оценителна комисия, определена със заповед на ръководителя на управляващия орган (издадена в двуседмичен срок от крайния срок за подаването на проектното предложение). Оценката се документира чрез попълване на оценителни листове в ИСУН2020. За да бъде допуснато до предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички подраздели от Таблицата за оценка на административното съответствие и допустимостта и успешно да е преминало техническа и финансова оценка съгласно Методология за оценка на проектно предложение при процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ (Приложение XIV).

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕСИФ оценяването на проектното предложение се извършва до три месеца от крайния срок за подаването му, посочен в т. 25 от настоящите Условия за кандидатстване.

В случай на установени по време на оценката нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите за кандидатстване, Управляващият орган изпраща на конкретния бенефициент уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. В уведомлението, което се изпраща на конкретния бенефициент, задължително се съдържа информация, че неотстраняването на установените нередовности може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния бенефициент. Срокът за оценка на проектното предложение спира да тече до датата на отстраняването им. Искането за предоставяне на информация/документи се изпраща чрез Модула за електронни услуги на ИСУН 2020, за което конкретният бенефициент получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение. Предвид това,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

промени в профила на кандидата в ИСУН 2020 са невъзможни. В случай че конкретният бенефициент не отстрани в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие с изискванията, производството по процедурата може да бъде прекратено.

Допълнителна информация от кандидата може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН 2020. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН 2020, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Home/Manual>. Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от оценителната комисия, няма да бъде взета под внимание. По изключение кандидатът може да предостави информация с уведомителен характер (напр. промяна в адреса за кореспонденция), която не води до подобряване на първоначалното проектно предложение и се предоставя по официален път на УО.

Оценката включва следните етапи:

Етап I: Проверка за административно съответствие и допустимост - етап от оценяването на проектното предложение, при който се извършва проверка относно формалното съответствие на проектното предложение и допустимостта на кандидата и проектните дейности, съгласно критериите за допустимост, посочени в Методологията за оценка на проектно предложение (Приложение XIV).

Етап II: Техническа и финансова оценка – извършва се в съответствие с критериите за техническа и финансова оценка на проектно предложение при процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ (Приложение XIV). Техническата оценка и финансова оценка на проектните предложения включва и проверка и оценка на реалистичността, ефективността и допустимостта на всички предвидени дейности и разходи. В случай че в процеса на техническа и финансова оценка оценителната комисия установи наличието на обстоятелства (напр. включени в проектното предложение недопустими дейности, недопустими и/или нереалистични разходи, дублиране на заложили дейности и/или разходи и др.), това може да доведе до изменение на бюджета на проектното предложение (т. 5 от Формуляра за кандидатстване). Следва да се има предвид, че промените в бюджета не могат да доведат до увеличаване на размера на безвъзмездната финансова помощ. Поради това, в интерес на кандидата е да планира дейности и да представи бюджет, реалистични и ефективни от гледна точка на целта на проекта и планираните разходи.

В случай че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на максималният размер на безвъзмездната финансова помощ или на максималния размер на разход, определен в настоящите Условия за кандидатстване, оценителната комисия служебно го намалява до максимално допустимия размер.

22. Критерии и методика за оценка на проектното предложение:

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на критерии, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 (КН на ОПНОИР), описани в Приложение XIV към Условията за кандидатстване.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата, с изключение на случаите по чл. 26, ал. 7 от ЗУСЕСИФ.

По време на оценката, предложените индикативни цени за активи/услуги ще подлежат на проверка от страна на Управляващия орган по отношение на реалистичност спрямо документите, представени съгласно посоченото в т. 24, подточки 8 и 9 от настоящите Условия за кандидатстване. В случай че по време на оценката се установи наличие на недопустими или необосновани разходи, съответните разходи от бюджета на проекта ще бъдат служебно премахвани/коригирани или на кандидата ще бъдат предоставяни указания и срок за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия.

В рамките на настоящата процедура кандидатът може да подаде само едно проектно предложение.

23. Начин на подаване на проектното предложение:

Подаването на проектните предложения по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване и подаване на Формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) единствено с използването на Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>.

Подготовката и подаването на проектното предложение в ИСУН 2020 се извършва по следния начин: кандидатът влиза в ИСУН 2020 след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение.

Проектното предложение по настоящата процедура се изготвя от кандидата, съгласно Указанията (специфични за процедурата) на Управляващия орган за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (Приложение XI).

Подкрепящите документи към Формуляра за кандидатстване, посочени в т. 24 от Условията за кандидатстване също се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват и прилагат в т. 12 „Прикачени документи“ от Формуляра.

Проектното предложение се подава винаги от профила на кандидата, а не от друг профил, тъй като впоследствие именно този профил ще бъде използван за комуникация с Управляващия орган и за отстраняване на установените нередовности по време на оценката на проектното предложение. По време на оценката комуникацията с кандидата и отстраняването на нередовностите по подаденото проектно предложение ще се извършват електронно чрез профила на кандидата в ИСУН 2020, от който е подаден проектът и промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) са недопустими.

Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на Формуляра докато той е в работен режим (чернова). Всеки Формуляр може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН 2020.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Максималният препоръчителен размер на всеки отделен файл на проектното предложение, който се подава чрез системата, е 20 МВ. Общият препоръчителен размер на всички прикачени файлове е 100 МВ.

До приключване на работата на оценителната комисия кандидатът има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане до Ръководителя на УО на ОП НОИР на хартиен носител, като това обстоятелство се отбелязва в ИСУН 2020 от потребител на системата със съответните права.

Кандидатът следва да попълва внимателно всички секции на Формуляра за кандидатстване, тъй като грешки или несъответствия, допуснати при попълването му могат да доведат до отхвърляне на проектното предложение.

ИСУН 2020 се поддържа от дирекция „Системи за управление на средствата от Европейския съюз” в администрацията на Министерския съвет и в тази връзка въпроси и запитвания по отношение на функционирането и използването на системата, възникнали в процеса на кандидатстване, следва да се изпращат на следния електронен адрес: support2020@government.bg.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

Кандидатът по настоящата процедура чрез директно предоставяне следва да представи следните документи, изцяло по електронен път чрез ИСУН 2020, които се прикачват към т. 12 от Формуляра за кандидатстване:

1. **Заповед за упълномощаване на лицето, което ще представлява конкретния бенефициент по конкретния проект и ще подписва всички документи, включително и с КЕП, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение, предоставянето на документи, необходими за издаване на административния договор за предоставяне на БФП и изпълнението на проекта;**
2. **Декларация на представляващия кандидата/партньора – попълнена по образец (Приложение I към Условието за кандидатстване);**
3. **Декларация на партньора за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност, попълнена по образец (Приложение II към Условието за кандидатстване)**
4. **Декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО - попълнена по образец (Приложение III към Условието за кандидатстване);**
5. **Декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ - попълнена по образец (Приложение IV към Условието за кандидатстване);**
6. **Декларация за партньорство - попълнена по образец (Приложение V към Условието за кандидатстване). От декларацията за партньорство и от цялата предоставена информация, включена във Формуляра за кандидатстване с проектно предложение, следва да е видно, че кандидатът е пряко отговорен за подготовката, управлението и изпълнението на дейностите по проекта, а не изпълнява само ролята на посредник;**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

7. **Декларация за липса на двойно финансиране** – попълнена по образец (Приложение VI към Условието за кандидатстване);

8. **Детайлна разбивка на разходите** - попълнена по образец (Приложение VII към Условието за кандидатстване);

9. **Минимум 3 оферти и/или извлечения от каталози на производител/ доставчик и/или проучвания в интернет за активи/услуги** – с предложени цени от производителя/доставчика. При извършени проучвания в интернет за активи/услуги следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници за удостоверяване съответствието на заложените единични цени с пазарните такива. Към предоставения хиперлинк следва да бъде посочена дата и час на влизането на интернет страницата, която се ползва за референт. В случай че не са налични публично достъпни цени чрез интернет източници конкретният бенефициент следва да представени сканирани копия от събрани минимум 3 оферти;

10. **Автобиография на ръководителя на проекта - попълнена по образец и подписана** (Приложение VIII към Условието за кандидатстване). Автобиографии на екипа за организация и управление, когато същите вече са определени на етап кандидатстване, придружени от документи, доказващи извършения подбор на членовете на екипа.

Всички декларации се подписват и попълват от официалния представител на кандидата/партньора или от лице, оправомощено да го представлява. В случай че при подаване на проектното предложение посочените по-горе декларации не се подписват от официалния представител, в заповедта за оправомощаване следва изрично да е посочено, че съответното лице е оправомощено да подписва изискуемите декларации, включително декларацията на представляващия кандидата/партньора.

Към момента на кандидатстване обстоятелствата се декларират от кандидата и партньора, а преди издаване на административния договор за БФП се доказват:

1. с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;

2. с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

25. Краен срок за подаване на проектните предложения:

На основание чл. 32, ал.1 от ЗУСЕСИФ крайният срок за подаване на проектното предложение, подписано с КЕП през системата ИСУН 2020 е: **не по-късно от 17,30 часа на 01.02.2019 г.**

Съгласно указанията на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика, **за час на подаване на проектното предложение/концепцията**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

за проектно предложение се счита времето на приложния сървър на ИСУН, когато са записани окончателните данни и системата е генерирала регистрационен номер, а не времето на локалния компютър на съответния кандидат/конкретния бенефициент.

В случай, че проектното предложение е подадено след крайния срок, то ще бъде отхвърлено и няма да бъде разглеждано по настоящата процедура.

Съгласно чл. 26, ал. 8 от ЗУСЕСИФ кандидатът по процедурата може да иска разяснения във връзка с Насоките в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Допълнителни въпроси относно попълването на документацията за кандидатстване се задават в писмена форма, като ясно се посочва наименованието на процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и се изпращат на електронната поща на УО: infosf@mon.bg.

Разясненията от страна УО се утвърждават от ръководителя на управляващия орган или оправомощено от него лице. Разясненията се дават по отношение на Насоките за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за всеки кандидат. Въпросите на кандидатът и разясненията на УО се съобщават (публикуват) на интернет страницата на УО <http://sf.mon.bg> и на ИСУН2020: <https://eumis2020.government.bg> (към документите по процедурата) в срок до две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.

26. Адрес за подаване на проектното предложение:

Проектното предложение по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, следва да бъде подадено **само** по електронен път с Квалифициран електронен подпис (КЕП) като се използва Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) - <https://eumis2020.government.bg>.

Ако проектното предложение бъде представено на хартия, то няма да бъде допуснато до оценка.

27. Допълнителна информация:

Решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и сключване на административен договор:

В едноседмичен срок от приключване на оценяването Ръководителят на управляващия орган (РУО) взема решение за предоставянето на безвъзмездна финансова помощ за одобреното проектно предложение. Решението на РУО се обективира в административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретния бенефициент.

Решение за прекратяване на процедурата чрез директно предоставяне може да се вземе при следните случаи:

- Когато няма постъпили проектни предложения, в случай че е определен краен срок за подаване или когато всички подадени проектни предложения са оттеглени;
- При спиране на финансирането по съответната програма или по част от нея;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

- В случай, че конкретният бенефициент не отстрани в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие с изискванията.

Уведомяването на конкретния бенефициент за сключване на административния договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва писмено. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от кандидата, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП:

1. Декларация на представляващия кандидата/партньора (по образец), в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (Приложение I);
2. Споразумение между конкретния бенефициент и партньор – по образец (Приложение XIX);
3. Декларация за нередности – по образец (Приложение XX);
4. Заявление за профил за достъп на бенефициенти до ИСУН 2020 – по образец (Приложение XXI);
5. Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020- по образец (ако е приложимо) (Приложение XXII).
6. Финансова идентификация (Приложение XXIV)

В процеса на изпълнение на проекта, бенефициентът следва да се придържа към правилата и процедурите, описани в ръководството за изпълнение на договори за безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР - <http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=139>.

28. Приложения към Условието за кандидатстване:

Приложения за попълване в ИСУН 2020:

- Декларация на представляващия кандидата/партньора (Приложение I);
- Декларация на партньора за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност (Приложение II);
- Декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО (Приложение III);
- Декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ (Приложение IV);
- Декларация за партньорство (Приложение V);
- Декларация за липса на двойно финансиране (Приложение VI);
- Детайлна разбивка на разходите (Приложение VII);
- Автобиография (Приложение VIII).

Приложения за информация:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

- Формуляр за кандидатстване (Приложение IX);
 - Указания на УО за конкретни бенефициенти относно изискванията за сформирани екипи за организация и управление (Приложение X);
 - Указания (специфични за процедурата) на УО за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (Приложение XI);
 - Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско и териториално сътрудничество (Приложение XII);
 - Указание № ДНФ-3/23.12.2016 г. на министъра на финансите за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Инициативата за младежка заетост и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица на Европейския съюз за финансовата рамка 2014 - 2020 г. (Приложение XIII);
 - Методология за оценка на проектно предложение по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ (Приложение XIV);
 - Стандартна таблица на разходите за единица продукт по процедура „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ (Приложение XV);
 - Методология за определяне на единна ставка за финансиране на дейностите за организация и управление при процедури за конкурентен подбор и директно предоставяне по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР (Приложение XVI).
- (към Условието за изпълнение):**
- Образец на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (Приложение XVII);
 - Общи условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 от оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (Приложение XVIII);
 - Споразумение между конкретния бенефициент и партньор (Приложение XIX);
 - Декларация за нередности (Приложение XX).
 - Заявление за профил за достъп на бенефициенти до ИСУН 2020 (Приложение XXI);
 - Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН (Приложение XXII);
 - Метаданни за индикаторите за резултат (Приложение XXIII);
 - Образец на Финансово- идентификационна форма (Приложение XXIV).